

SISÄINEN RESURSOINTIMALLI

Sisäisellä resursointimallilla tarkoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) tulossopimusrahoituksen sisäistä allokointia sekä tila- ja yleiskustannusten sisäistä veloitusmallia.

Yliopiston toimintaa rahoitetaan myös muista lähteistä, jotka malli huomioi välillisesti hankkeiden yleiskustannusten veloitusperiaatteissa sekä tilojen ja palveluiden kustannusten kattamisen perusteissa.

Resursointimallissa otetaan huomioon osana strategista resursointia myös sijoitusvarallisuuden tuotot sekä yliopiston taseen mahdollinen käyttö ~~vuosien välillä yliopistotasolla~~.

Mallin vahvistaminen

Hallitus vahvistaa mallin pääperiaatteet ja sisäisen resursoinnin keskeiset osat. Hallitus voi antaa tarvittaessa talousarviokäsittelyiden yhteydessä suuntaviivoja eri osa-alueiden painotuksille.

Rehtori päättää hallituksen vahvistamien resursoinnin osien tarkat prosenttiosuudet ja euromäärät sekä päättää sisäisestä resursoinnista.

Pääperiaatteet

~~Yliopiston sisäisessä resursoinnissa ei sellaisenaan sovelleta opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallia ja sen tulostittareita.~~ Yliopisto tarvitsee sisäisen, organisaationsa eri yksiköiden toimintaan ja kokoon sovelletun resursoinnin resursointimallin, joka tukee pitkäjänteisesti koko yliopiston kehittämistä ja antaa yksiköille riittävän ennustettavuuden ja ajan sopeutua mahdollisiin muutoksiin.

Yliopiston sisäisessä resursoinnissa sovelletaan tulososan osalta opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallia ja sen tulostittareita. Tulososan lisäksi mallissa on vakauttava perusosa ja osa kustannuksista katetaan ns. päältä pois erillä. Yliopiston sisäinen resursointimalli

- joustaa riittävästi toimintaympäristön muuttuessa
- tukee yliopiston kilpailukyvyn vahvistamista
- tukee opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallin mukaista rahoitusosuuden kasvumahdollisuutta
- huomioi opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallin painotukset
- sisältää kannustavia elementtejä
- huomioi yliopiston strategiset tavoitteet
- sisältää toiminnan kehittämiseksi riittävän strategisen rahoituksen osuuden ~~toiminnan kehittämiseksi~~

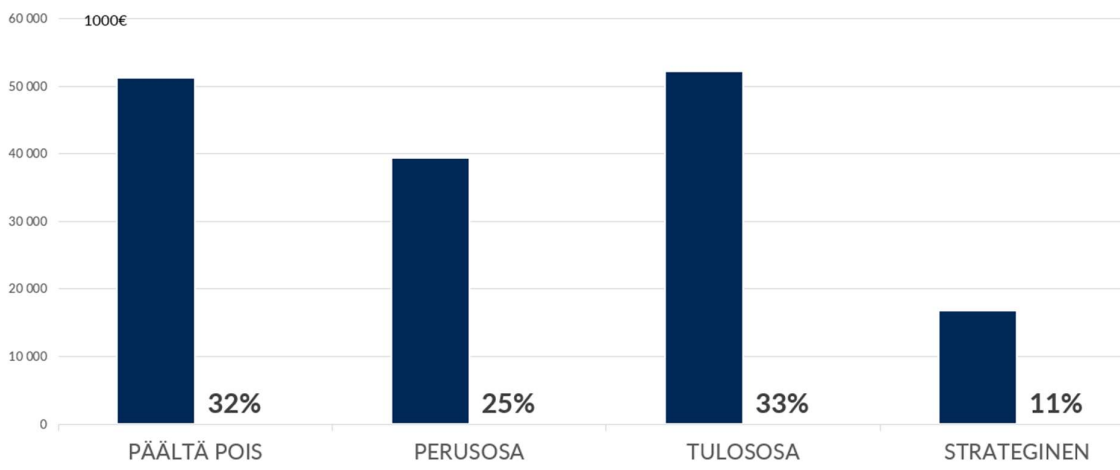
Palvelujen ja tilojen kustannusten kohdentaminen vaikuttaa merkittäväällä tavalla yksiköiden resursointiin. Tämän vuoksi resursointimallin periaatteissa otetaan kantaa tilojen, yliopistotoiminnan ylläpidon ja palveluiden ~~(yleiskustannus)~~ resursointiin sekä kokonaiskustannusmallin mukaisten täydentävän rahoituksen hankkeiden yleiskustannusprosenttiin.

- Tilakustannuksia katetaan osittain päältä pois ja yksiköiden käytössä olevat tilat veloitetaan todellisten kustannusten mukaisina.
- Täydentävän rahoituksen hankkeille kuluksi kirjattavat yleiskustannukset hyvitetään vastuulliselle yksikölle johtajan päätettäväksi.
- Kokonaiskustannusmallin hankkeissa käytetään yliopistotasoisia yleiskustannuskertoimia ja hankkeille kuluksi kirjattavat yleiskustannukset hyvitetään vastuulliselle yksikölle johtajan päätettäväksi.
- ~~Yliopistotoiminnan ylläpidon ja palveluiden kustannusten rahoittaminen päätetään myöhemmin syksyllä 2020 erikseen.~~

Yliopistotoiminnan yhteiset kulut ja palveluiden kustannukset rahoitetaan päältä pois rahoituksella ja osittain yksiköille kohdennettavalla sisäisellä vyörytyksellä yksiköiden budjettivolyymien suhteessa. Näiden kustannusten osuus yliopiston kokonaiskustannuksista ei saa nousta mallin voimassaoloaikana vuoden 2025 kustannustasoon verrattuna.

Resursointimallin keskeiset osat

Resursointimallissa on neljä keskeistä osaa.

Kuvio 1. Resursointimallin eri osien alustava jakautuminen vuonna 2025 (1000€)

1) Päältä pois erät

~~Ns. päältä pois erät eivät selkeästi kuulu mallin kolmeen muuhun osaan. Näitä ovat Päältä pois eriin sisältyy yliopiston~~ valtakunnalliset tehtävät ja ~~yliopiston~~ tutkijakoulurahoitus. Päältä pois

eriin sisältyvät myös yliopistotasoiset yhteiset tutkimuksen ja opetuksen tuen sekä yliopistotason kulut.

Perus- ja vakio-osa yliopistopalveluiden se osuus, joka ei ole yksiköiden kustannusvastuulla. Tilakustannukset, jotka eivät ole minkään yksikön kustannusvastuulla sisältyvät päältä pois eriin.

~~Perusosa perustuu yksikön aiempien vuosien rahoituksen allokoinnin perus- ja tulososan kolmivuotiskeskiarvoon. Tällä resursointimallin osalla eniten vaikutetaan rahoituksen vakauteen, mutta se kuitenkin mukautuu tuloksellisuudessa tapahtuvaan pitkän aikavälin keskimääräiseen muutokseen.~~

~~Vakio- osalla huomioidaan ja tehdään läpinäkyväksi yksiköiden erilainen kustannustaso. Vakio-osa reagoi tulos- ja perusosaa hitaammin yksikön tuloksen muutokseen: vakio-osan keskeinen tavoite on vakauttaa yksikön toimintaa.~~

2) Perusosa

Perusosalla vakautetaan yksiköiden rahoitusta. Perusosa perustuu tiedekuntien sekä koulutuksen tutkimuslaitoksen ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen nykytilanteen mukaisiin perusrahoituksen henkilöstö- sekä toimisto- ja laboratoriotilakustannuksiin. Perusosaan sisällytetään lisäksi laiteinvestointien ja lisäaloituspaikkojen rahoitusta. Perusosassa huomioidaan aiemman resursointimallin (yk 9 % ja opiskelijamäärä), palvelurakennemuutoksen (ns. pakevyörytys) ja uuden mallin erotus.

3) Tulososa

Yksiköiden tulososa perustuu kulloinkin käytössä olevaan nykyiseen OKM:n rahoitusmallin tulosmittaristoon. Tulososan tavoitteena on kannustaa yksiköitä OKM-mallin mukaiseen tulokselliseen toimintaan ja näin turvata yliopiston rahoituksen turvaaminen rahoitus. Tulososassa huomioidaan kaikki ministeriön mallin mukaiset mittarit. Kaikissa mallin mittareissa käytetään kolmen vuoden keskiarvoja ja koulutuksen mittareissa huomioidaan OKM-mallin mukainen alakohtainen tutkintokerroin.

~~Tulososaan lisätään~~ Tulososalla lisäksi tuetaan yliopiston yhteistyönsisäistä yhteistyötä ja monitieteisyyden elementit monitieteistä toimintaa. Usean yksikön tuottama tulos kohdennetaan kaikille kyseisen tuloksen tuottamiseen osallistuneille yksiköille. Monitieteinen koulutus korvataan opintopisteperusteisesti koulutusta antaneelle yksikölle ja sen osuus vähennetään tutkinto-osuudesta. ~~Yksikkörajat ylittävä pro-gradu ohjaus resursoidaan siten, että yksikkö, jossa gradu on tehty, saa tuloksen mukaisen tutkintokompensaation, minkä lisäksi ohjaukseen osallistunut toinen yksikkö saa erikseen vahvistettavan ylimääräisen osuuden laskennallisesta tutkintotulosta. Yksikkörajat ylittävästä ohjauksesta tulee sopia ennen gradun ohjausprosessin alkamista kirjallisesti.~~

~~OKM:n rahoitusmalliin sisältyvä jatkuvaan oppimiseen kohdennettu 5%:n osuus päätetään myöhemmin syksyllä 2020 erikseen.~~

~~Tutkimuksen tulososassa yhteistyön ja monitieteisyyden elementtinä~~ Kahden tai useamman yksikön yhteistyössä tuottamat julkaisut luetaan hyväksi kaikille julkaisuissa mukana oleville yksiköille. Toisen tiedekunnan tohtorikoulutuksen ohjaukseen osallistuminen resursoidaan myös ylimääräisenä osuutena laskennallisena tohtoritutkintotulona. hyvitetään kaikille ohjaukseen osallistuneille yksiköille.

Liikuntatieteen OKM:n kilpailtu tutkimusrahoitus rinnastetaan resursoinnin tulososassa Suomen Akatemian tutkimusrahoitukseen.

~~Perus-, vakio- ja tulososan suhteelliset osuudet vaihtelevat tiedekunnittain, mikä johtuu niiden erilaisesta, vakio osaan vaikuttavasta neljän vuoden aikaisemmasta toteutuneesta rahoitustasosta. Tulososan osuus yksiköiden rahoituksesta vaihtelee tiedekunnittain 45–65 prosentin välillä, perusosan 27–36 prosentin ja vakio osan 0–29 prosentin välillä. Alkuvaiheessa malli sidotaan rehtorin vahvistamina osuuksina edellisvuosien tilanteeseen, mutta jatkossa tulososan lisäksi myös perusosa ja vakio osa muuttuvat ajassa toteutuneen tuloksen mukaisesti.~~

4) Strateginen osa ja kannustinrahoitus

Strateginen ohjaus toteutuu mallin strategisessa osassa ja kannustinrahoituksessa, joissa huomioidaan yliopiston strategiset tavoitteet. Yksikkökohtainen kannustinosa määritellään rehtorin ja yksikön välisissä sopimusneuvotteluissa ja se on osa strategista ohjausta. Kannustinosa palkitsee yksiköitä erinomaisesta toiminnasta. Kannustinosassa voidaan huomioida myös kasvuun liittyviä elementtejä palkitsemisen perusteena.

Kannustimen avulla yksiköitä voidaan palkita

- tutkimuksen, koulutuksen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden erinomaisuudesta ~~(excellence)~~
- opiskelija- ja henkilöstöhyvinvoinnin mittareilla
- yksiköiden välistä yhteistyötä
- muuta rehtorin harkinnanvaraista onnistumista

Erillislaitosten rahoitus

Erillislaitosten toiminta poikkeaa merkittävästi tiedekuntien toiminnasta ja erillislaitosten välillä on suuria toiminnallisia eroja, minkä vuoksi resursointimallin osat eivät sovellu sellaisenaan kaikkien erillislaitosten resursointiin.

~~Avoimen yliopisto-opetuksen resursointi on luontevaa pitää opintopisteperusteisena. Tätä tukee oikeus periä opiskelijalta maksua opinto-oikeuteen kuuluvista opinnoista. Sen tasoa ohjaa erillinen Valtioneuvoston asetus (17.12.2009/1082 §2) yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista. Tämä kuitenkin sisältyy OKM:n rahoitusmallin jatkuvaan oppimiseen ja se päätetään myöhemmin syksyllä 2020 erikseen.~~

Avoimen yliopisto-opetuksen resursointi liitetään kiinteämmin jatkuvan oppimisen OKM:n ansainnan kehitykseen. OKM:n rahoitusmalliin sisältyvä jatkuva oppiminen sisältyy tulososaan kuten muutkin indikaattorit. OKM:n jatkuvan oppimisen ansainnasta kolmasosa allokoidaan avoimelle yliopistolle.

Yksiköiden osallistuminen avoimen yliopisto-opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen huomioidaan kohdentamalla tämän työajan kulut avoimeen yliopistoon.

Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen rahoitus perustuu sekä perus- että tulososaan. Yliopistokeskuksen resursointi vastaa siis tiedekuntien resursointia. Perusosassa otetaan huomioon yliopistokeskussopimuksen mukainen alueellinen rahoitus.

Koulutuksen tutkimuslaitoksen rahoitus perustuu tiedekuntien resursoinnin mukaisesti perus- ja tulososaan. Lisäksi koulutuksen tutkimuslaitoksen resursoinnissa huomioidaan sen valtakunnallinen tehtävä.

Avoimen tiedon keskuksen rahoitus perustuu ~~vakaaseen~~ päältä pois -rahoitukseen. Avoimen tiedon keskuksen rahoitus sovitaan tulossopimuksessa ~~sovittavien~~. Päältä pois rahoituksen perusteena on avoimen tiedon keskuksen rooli koko yliopiston tutkimuksen ja opetuksen tuen sekä palveluiden tarjoajana.

~~Kokkolan yliopistokeskus Chydeniukselle lasketaan perus- ja vakio-osa sekä tulososa. Yliopistokeskuksen resursointi näiltä osin vastaa tiedekuntien resursointia.~~

~~Koulutuksen tutkimuslaitokselle lasketaan perus- ja vakio-osa sekä tulososa. Sen resursointi näiltä osin vastaa tiedekuntien resursointia.~~

Monitieteisen akateemisen viestinnän keskuksen (MOVI) resursointi perustuu sekä päältä pois -rahoitukseen että tulososan koulutuksen opintopisteosuuteen, jossa kaikki MOVIn opintopisteet otetaan huomioon (perustutkinto-opiskelijat ja jatko-opiskelijat). ~~Päältä pois-rahoituksen tasolla vakautetaan MOVIn resurssit mahdollisilta tulososan liian suurilta vuosittaisilta vaihteluilta.~~

Näiden lisäksi erillislaitoksille Avoimen tiedon keskuksen ja monitieteisen akateemisen viestinnän keskuksen kustannusten osuus yliopiston kokonaiskustannuksista ei saa nousta mallin voimassaoloaikana vuoden 2025 kustannustasoon verrattuna merkittävän päältä pois rahoituksen vuoksi.

Erillislaitoksille voidaan osoittaa myös strategista sekä erinomaisuuteen perustuvaa rahoitusta sekä excellence-rahoitusta. Rahoitus osallistumisesta gradu- ja väitösten ohjaukseen lasketaan kohdennetaan samalla tavalla kuin tiedekunnille.

~~Normaalikoulun rahoituksena on pääsääntöisesti vain vahvistama tase vahvistamalla~~ Normaalikoulu resursoidaan OKM:n tehtävän rahoitukseksi harjoittelukoululle mukaisella harjoittelukoulurahoituksella.

Kustannusosa

Palvelujen ja tilojen kustannusten kohdentaminen vaikuttaa merkittäväällä tavalla yksiköiden resursointiin.

Yliopistotoiminnan ~~yläpidon~~ yhteisten kulujen ja palveluiden kustannusten *rahoittaminen päätetään myöhemmin syksyllä 2020 erikseen* toteutetaan osittain päältä pois rahoituksella ja osittain yksiköille kohdennettavalla sisäisellä vyörytyksellä budjettivolyyymien suhteessa. Näiden kustannusten osuus yliopiston kokonaiskustannuksista ei saa nousta resursointimallin voimassaoloaikana vuoden 2025 kustannustasoon verrattuna.

Yksiköiden käytössä olevien työskentelytilojen kustannukset määräytyvät rakennusten todellisten kustannusten perusteella. Yksiköille varataan kuitenkin mahdollisuus erilliseen lisärahoitukseen, mikäli tilakustannukset nousevat merkittävästi esimerkiksi uudisrakentamisen tai peruskorjausten vuoksi. Myös muiden tilojen (laboratoriot ym.) kustannukset määräytyvät todellisten kustannusten mukaan. Yksiköiden yhteiskäytössä olevien tilojen kustannukset jaetaan yksiköiden kesken suhteessa toteutuneeseen käyttöön. Opetustilojen kustannukset katetaan varausten perusteella sisäisesti vahvistettujen hintojen mukaisina.